

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра міжнародних відносин

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
«КОМУНІКАТИВНІ ТРЕНДИ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ»

Підготовки Доктора філософії (PhD)
галузі знань С Соціальні науки, журналістика та інформація та міжнародні відносини,
Спеціальності С3 Міжнародні відносини
освітньої програми Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС

Луцьк - 2025

Силабус освітнього компонента «Комунікативні тренди в міжнародних відносинах» для докторів філософії С Соціальні науки, журналістика та інформація та міжнародні відносини, Спеціальності С3 Міжнародні відносини освітньо-наукової програми Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС.

Розробник: доктор політичних наук, професор, професор кафедри міжнародних відносин Карпчук Наталія Петрівна

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

проф. Шуляк А. М.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин протокол № № 1 від 01 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри:

Доц. Вознюк Є. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
форма навчання: денна/заочна	С Соціальні науки, журналістика та інформація та міжнародні відносини, Спеціальності С3 Міжнародні відносини «Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС», Доктор філософії	Вибірковий
Кількість годин/кредитів: 120/3		Рік навчання: другий
		Семестр: четвертий
ІНДЗ: немає		Лекції : 20/10 год.
		Практичні (семінарські): 16 /8 год.
		Самостійна робота: 54/72 год.
		Консультації 60
		Форма контролю: залік.
Мова викладання українська		

II. Інформація про викладача

ППП Карпчук Наталія Петрівна

Науковий ступінь: доктор політичних наук

Вчене звання: професор

Посада: професор кафедри міжнародних відносин

Контактна інформація Natalia.Karpchuk@vnu.edu.ua, 097 494 3183

Дні занять : заняття проводяться у відповідності до розкладу занять, який розміщений на сайті <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Роль зовнішньополітичних комунікативних технологій в просуванні інтересів держави. Специфіка дипломатичної комунікації. Трансформації дипломатичної комунікації в умовах російсько-української війни. Інформаційна парадигма зовнішньої політики. Медійна складова сучасних міжнародних відносин. Диджиталізація у сфері міжнародних відносин. «Ідеальна зброя» цифрової епохи. Посилення ролі громадської дипломатії. Аналіз кейсів.

Мета і завдання освітнього компонента

Метою курсу є дати знання щодо сутності сучасних комунікативних трендів у сфері міжнародних відносин.

Основними завданнями курсу є вивчення базових категорій і понять ОК, аналіз кейсів, пов'язаних із застосуванням нових форм зовнішньополітичної комунікації.

2. Результати навчання (Компетентності).

	Ефекти	Відповідний код критерію
	Здатність до набуття універсальних навичок дослідника: пошуку, систематизації і синтезу	ЗК1

	інформації з різних джерел.	
	Здатність здійснювати пошук, аналіз та критичне осмислення інформації з різних джерел, продукувати нові ідеї.	ЗК2
	Здатність подавати складну інформацію у доступній та зрозумілій формі усно та письмово (в тому числі іноземною мовою), використовуючи наукову стилістику та термінологію.	ЗК3
	Здатність демонструвати культуру наукового усного і писемного мовлення державною та іноземними мовами при оформленні наукових та академічних текстів, демонстрації результатів наукових досліджень у ході дискусій та наукової полеміки.	ЗК4
	Здатність працювати в команді дослідників, виявляти ініціативу, брати на себе відповідальність, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, сповідуючи та дотримуючись принципів наукової етики.	ЗК5
	Уміння спілкуватися з широкою науковою спільнотою та громадськістю з актуальних питань міжнародних відносин та світової політики, проявляючи дипломатичність та повагу до опонента.	ЗК6
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	Здатність використовувати знання про сучасні теоретичні напрями, концепції та методи досліджень в галузі міжнародних відносин, політології та соціальних наук.	ФК 1
	Здатність до аналітичного мислення та практичних навичок систематизації інформації з метою обробки великих масивів даних, здійснення оцінювання та прогнозування міжнародних відносин	ФК 2
	Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати наукові дослідження актуальних проблем міжнародних відносин, визначати наукові проблеми, готувати аналітичні матеріали та наукові доповіді, здійснювати їх оприлюднення.	ФК 3
	Здатність здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами.	ФК 4
	Здатність аналізувати глобальні, регіональні та локальні фактори формування зовнішньої політики та стратегії України та інших держав.	ФК 5
	Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері міжнародних відносин	ФК 7

	та світової політики.	
Програмні результати навчання	Здійснювати пошук, аналіз та критичне осмислення інформації з різних джерел, продукувати нові ідеї.	ПРН 2
	Самостійно планувати, організовувати та здійснювати наукові дослідження актуальних проблем міжнародних відносин, визначати наукові проблеми, готувати аналітичні матеріали та наукові доповіді, здійснювати їх оприлюднення.	ПРН 3
	Поєднувати теоретичні та практичні підходи для встановлення факторів формування та особливостей зовнішньої політики та стратегії України та інших держав.	ПРН 6
	Проводити міждисциплінарні наукові дослідження міжнародно-політичних процесів, володіючи належним рівнем загальнонаукових компетентностей, які сприяють формуванню цілісного наукового підходу, професійної етики та загального культурного кругозору.	ПРН 8
	Демонструвати лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників, ефективно спілкуватися на професійному рівні українським та іноземними мовами, дотримуючись принципів наукової етики.	ПРН 9

3. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Сем.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ бали
Змістовий модуль 1. Дипломатична комунікація						
Тема 1. Зовнішня політика й комунікації	16	2	2	10	2	ДС, П, 10
Разом за модулем 1	16					
Змістовий модуль 2. Інформаційна парадигма зовнішньополітичних комунікацій						
Тема 2. Медіа й зовнішньополітичні комунікації	28	2	4	20	2	ДС, П, Р, 15+15
Тема 3. Дипломатична комунікація в умовах конфлікту / війни. Пропаганда, дезінформація й фейки як засоби впливу на зовнішню аудиторію	27	2	4	20	1	ДС, П, Р, 15+15
Тема 4. Віртуальна дипломатія	26	2	2	20	2	ДС, П, Р, 15
Тема 5. Соціальні мережі й месенджери для формування закордонної громадської думки.	23	2	2	18	1	ДС, П, Р, 15

Разом за модулем 2	104	8	12	78	6	90
Всього годин:	120	10	14	88	8	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо. П – презентація.

4. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті дуже стисло, їх поглиблене опрацювання за рекомендованою літературою, а також виконання домашніх завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу, опрацювання літератури для підготовки до семінарських занять.

Елементи самостійної роботи студента	К-сть годин
читання літератури для занять	30
підготовка теоретичних питань до семінарів	15
виконання практичних завдань	20
підготовка доповіді / презентації	23
Загальна кількість годин	88

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Присутність на лекціях – бажана.

За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

В умовах дії воєнного стану або карантинних обмежень освітній процес в університеті може здійснюється за змішаною формою навчання, а саме: очно в аудиторії або дистанційно в Microsoft

Teams

<https://teams.microsoft.com/l/team/19%3aa260d60418b64e3d92f734baaa2c1261%40thread.tacv2/conversations?groupId=5fecba18-5b10-466d-9024-c02b72f1a97c&tenantId=79cf2153-dcef-4e36-ab8c-89480b2366aa>

Політика щодо академічної доброчесності.

Нульова терпимість до списування. Плагіат та списування під час виконання письмових завдань (зокрема, із використанням мобільних девайсів) є грубим порушеннями принципу академічної доброчесності і є неприпустимими в процесі вивчення курсу.

Політика щодо дедлайнів та перекладання.

Усі теоретичні завдання здаються у день проведення семінару. Здобувачі освіти, які працюють, узгоджують графік здачі завдань з викладачем. Пропущені заняття здаються лише

за наявності підтвердження вагомої причини відсутності (довідка про відсутність через хворобу чи заява про потребу пропустити заняття).

Якщо ЗО пройшов тренінг і отримав відповідний Сертифікат, то тема /теми дисципліни можуть бути зараховані (залежить від тематики тренінгу й вирішується окремо в кожному індивідуальному випадку).

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль у формі заліку регулюються Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022Polozhennya_pro_org_anizatsiyu_navch._pr_otsesu_u_VNU_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

Залік виставляється за результатами поточної роботи за умови, що ЗО виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом. Якщо ЗО не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які ЗО набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

Якщо ЗО протягом поточної роботи набрав менше 60 балів, складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

Питання для заліку

1. Комунікативні технології просування зовнішньополітичних інтересів держави
2. Вимоги до дипломатичної комунікації
3. Дипломатична комунікація в умовах конфлікту / війни
4. Громадська дипломатія
5. Диджиталізація зовнішньополітичних комунікацій
6. Віртуальне посольство
7. Фейсбук-дипломатія
8. Фейки й дезінформація для формування бажаної громадської думки
9. Комунікативні технології формування й руйнування іміджу лідера держави (держави, організації)
10. Пропаганда у просуванні зовнішньополітичних інтересів
11. Медіа й міжнародний «порядок денний»
12. Глобальні телемережі у формування світової громадської думки
13. Медіавійна
14. Брендинг для формування привабливості держави
15. Відомі люди як агенти публічної дипломатії
16. Роль ньюсмейкерів у формуванні ставлення до політики держави

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Навчально-методичні видання

1. Карпчук Н. Дипломатія діаспори: українці в Південно-Африканській Республіці. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, 2024. № 2 (19). С. 5-23, <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/385/353>
<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/25693>
2. Карпчук Н. Сучасні тренди дипломатичної комунікації: “Whatever works”. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, 2024. № 1 (18). С. 69-84, <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/366/337>
<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/2569>
3. Юськів Б., Карпчук Н., Пелех О. Зміни стратегічних комунікацій України в час російсько-української війни (2022-2024 рр.). *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, 2024. № 3 (20). С. 99-112. <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2024-03-99-112>
4. Юськів Б., Карпчук Н., Пелех О. Структура стратегічних комунікацій як основа ефективного комунікаційного менеджменту України в умовах війни. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, 2023, № 2.
5. Карпчук Н. Європейська інтеграція країн Центральної Європи: комунікаційний вимір. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, № 3 (14), 2022, с. 6-18. <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/273/248> <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2022-03-6-17>
6. Карпчук Н., Юськів Б. Вплив російської пропаганди на формування іміджу української влади. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, 2020, № 2 (8), с. 73-82.
7. Karpchuk N Information and Communication policy in a Wartime: the Case of Ukraine. *Historia i Polityka*, № 40 (47), 2022, p. 125-140.
8. Yuskiv B., Karpchuk N., Pelekh O. The Structure of Wartime Strategic Communications: Case Study of the Telegram Channel Insider Ukraine. *Politologija*, (Scopus), 2022, Vol. 107 (3), p. 90-119, <https://www.journals.vu.lt/politologija/article/view/28365/28762>

Основна література

1. Мороз О. Як не стати овочем. Інструкція з виживання в інфопросторі. К.: Vivat, 2021, 272 с.
2. Терещук В. Політичні проблеми розвитку глобальної медійної системи в пост біполярний період: монографія. К.: Таксон, 2019, 350 с.
3. Cheryl S. Y. Shea & Francis L. F. Lee (2022) Public diplomacy via Twitter: opportunities and tensions, *Chinese Journal of Communication*, 15:3, 449-462, DOI: 10.1080/17544750.2022.2081988
4. Corinne Tan (2022) Regulating disinformation on Twitter and Facebook, *Griffith Law Review*, 31:4, 513-536, DOI: 10.1080/10383441.2022.2138140
5. Michael Yankoski, Walter Scheirer & Tim Weninger (2021) Meme warfare: AI countermeasures to disinformation should focus on popular, not perfect, fakes, *Bulletin of the Atomic Scientists*, 77:3, 119-123, DOI: 10.1080/00963402.2021.1912093
6. Claudio A. Cioffi-Revilla (1979) Diplomatic communication theory: Signals, channels, networks, *International Interactions*, 6:3, 209-265, DOI: 10.1080/03050627908434534
7. Tymoteusz Chajdas (2020) Trump’s Media War, *Mass Communication and Society*, 23:4, 600-602, DOI: 10.1080/15205436.2020.1733362